

عنوان اولویت پیشنهادی: ارزیابی موفقیت قانون مجازات استفاده کنندگان غیرمجاز از خدمات دولتی در کاهش

استفاده غیر مجاز از شبکه آب شهری و روستایی - مطالعه موردی شهرستان ارومیه

بیان مسئله کلی (مشکل):

در شرایط کنونی که دسترسی به منابع آب جهت تأمین نیاز شرب و بهداشتی مشترکین و مشتریان، گاه با مشکلات کمی و کیفی روبرو می‌شود، بحث انشعابات غیرمجاز و عدم امکان پایش و کنترل آنها، استمرار ارائه خدمات را از چند بُعد، دچار چالش جدی می‌نمایند. نخست بحث بروز کمبود آب مطرح می‌شود و سپس افزایش هزینه‌های تولید آب، هرچند مشکلات کیفی بعدی را نیز بایستی در نظر گرفت. شرکت‌های آب و فاضلاب به عنوان متولیان تأمین و توزیع آب شرب و بهداشتی، از آنچه گفته شد، بیشترین آسیب را می‌بینند. ارائه مشکلات ذکر شده به نهادهای بالادستی، در نیل به یک راهکار جامع و مدون جهت رفع مشکلات ناشی از انشعابات غیرمجاز، ضروری به نظر می‌رسد. قانونگذار نیز بر مبنای گزارشهای دریافتی و پایش وضعیت موجود، نسبت به تدوین قوانین و دستورالعمل‌های مرتبط جهت جلوگیری از تسری رفتار خارج از عرف استفاده کنندگان از خدمات دولتی (آب، برق و گاز) می‌نماید. قریب به ۵ سال از تصویب قانون جدید مجازات استفاده کنندگان غیرمجاز از خدمات دولتی و آیین-نامه اجرایی آن می‌گذرد و با توجه به جامعیت آن در سطح کشور، بررسی اثرگذاری آن و یا پیشنهاد ایجاد تغییرات در روند اجرای آن، به عنوان یک ضرورت قلمداد می‌گردد.

دلایل و ضرورت انجام پروژه:

هرچند دستگاههای نظارتی در برهه‌ای از زمان، نسبت به ارائه گزارش اجرا توسط دستگاههای مشمول قانون، تأکید نموده‌اند، اما آنچه مشهود است، مجموعه اقدامات صورت پذیرفته، مانع از رشد انشعابات غیرمجاز نگردیده است. بر این اساس، ارزیابی مجموعه اقدامات صورت پذیرفته و نظارتی، جهت حصول واقعیت و ارزیابی قانون و عملکرد مجریان، به عنوان یک ضرورت بی‌بدیل قلمداد می‌گردد.

اهداف و نتایج مورد انتظار پروژه:

انشعابات غیرمجاز در حوزه آب، جدای از بروز مشکلات کمی، کیفی و افزایش قیمت تمام شده آب، از چند منظر دیگر نیز حائز اهمیت است. غالباً بروز آب دزدی و نصب انشعاب غیرمجاز در مناطقی از شهر و روستا اتفاق می‌افتد که جز مناطق در حال توسعه (و یا خارج از محدوده شهر و روستا) قلمداد می‌گردد. عدم اتخاذ تمهیدات لازم و جدی در ارائه نمودن خدمات دولتی، سبب توسعه بدون ضابطه مناطق مسکونی و ... می‌گردد. این امر خود باعث بروز پدیده زمین‌خواری و تفکیک اراضی خارج از محدوده می‌شود و متعاقب آن، مشکلات بعدی حقوقی را در پی خواهد داشت. بر اساس آنچه ذکر گردید، می‌توان موارد ذیل را عنوان اهداف و نتایج مورد انتظار از اجرای این پروژه در نظر گرفت:

- جلوگیری از کاهش کمی و کیفی خدمات

- جلوگیری از افزایش قیمت تمام شده آب
- جلوگیری از پدیده شوم زمین خواری
- جلوگیری از ساخت و سازهای غیرمجاز
- جلوگیری از توسعه خارج از نقشه مصوب شهر و روستا
- هماهنگی بین دستگاههای خدمات‌رسان برای افزایش کیفیت خدمات و جلوگیری از بروز انشعابات غیرمجاز و ... که محقق در زمان ارائه پروپوزال، اعلام خواهد کرد.

مدت زمان پیشنهادی برای انجام پروژه:

آگاهی و اطمینان از آمار زمان وقوع جرم (انشعاب غیر مجاز) نیازمند پروسه زمانی یکساله می‌باشد. بر این اساس، بهتر به نظر می‌رسد این پروژه بر اساس برنامه زمانی یکساله، برنامه‌ریزی و اجرا گردد.

میزان اعتبار پیشنهادی:

نظر به جامعیت نتایج این پروژه در سطح کشور، اجرای آن مستلزم دقت فراوانی خواهد بود که گاه نیاز به مسافرت‌های چندین باره به مراکز تصمیم‌گیری و قانون‌گذاری را اجتناب‌ناپذیر خواهد نمود. نبود اطلاعات جامع، پایش میدانی و اخذ بخش اعظمی از اطلاعات، بوسیله نظرسنجی و از طریق پرسشنامه می‌تواند در تدقیق اعتبار پیشنهادی، موثر باشد.

علی‌ایحال با در نظر گرفتن تخصص‌های متفاوت مورد نیاز در پروژه از جمله متخصص منابع آب، علوم اجتماعی، حقوق و ... و میزان دستمزد آنها، به همراه هزینه‌های مسافرت، تهیه ملزومات پایش (شناسایی و کشف انشعابات غیرمجاز)، نظرسنجی و هزینه‌های بالاسری ثابت، به نظر می‌رسد اعتبار مورد نیاز از ۱۵۰۰ میلیون ریال تا ۳۰۰۰ میلیون ریال، متغیر باشد.